

Sygn. akt V CSK 178/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku Z. M.
przy uczestnictwie E. M.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 14 stycznia 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. M. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 14 stycznia 2014 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 września 2013 r. w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po M. M. na podstawie ustawy.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przesłanki wynikające z art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniony jest ten wymóg przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym wypadku wskazane przyczyny zachodzą. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca podniósł, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na niewłaściwe zastosowanie przez Sądy obu instancji normy art. 949 k.c. oraz naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 i art. 233 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.) oraz przytoczyć odpowiednią argumentację odnoszącą się do tej kwestii. Druga ze wskazanych przyczyn jest chybiona, gdyż rzekome naruszenie art. 328 § 2 k.p.c., jako oparte na kwestionowaniu prawidłowości ustaleń Sądu odwoławczego, nie może być skuteczne jeżeli się zważy, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), skargi nie można oprzeć na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a wadliwość uzasadnienia może stanowić podstawę kasacyjną wyjątkowo w wypadku, gdy nie zawiera wszystkich koniecznych elementów, bądź ma tak istotne braki, że uniemożliwiają one kontrolę kasacyjną (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, z 19 lutego 2002 r.,

IV CKN 718/00, z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01, z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83, z dnia 5 września 2012 r., IV CSK 76/12). Wbrew twierdzeniu skarżącego tak rozumianych braków lub wad uzasadnienie nie ma.

Zarzut oczywistego naruszenia przepisu prawa materialnego skarżący opiera na twierdzeniu, że przedstawiony przez niego dokument zatytułowany „Oświadczenie” spełnia wszelkie ustawowe przesłanki testamentu własnoręcznego. Polemizuje tym samym ze ustaleniami, że postępowanie nie tylko nie potwierdziło własnoręcznego sporządzenia przedmiotowego pisma i podpisania go przez spadkodawcę ale także istnienia rozporządzenia spadkowego z uwagi na treść pisma i brak woli testowania, na co wskazywał sam wnioskodawca w początkowej fazie postępowania.

Z tych względów brak podstaw do przyjęcia, że zachodzi przyczyna uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., postanowił jak wyżej.

[aw]